

Reševanje zgrafita slikarja Maksa Kavčiča

Ob rušenju stare Strojne tovarne v Trbovljah (STT) je ekipa restavratorjev Restavratorskega centra ZVKDS izvedla konserviranje in snemanje zgrafita slikarja Maksa Kavčiča, enega pomembnejših mariborskih umetnikov, ki je živel med letoma 1909 in 1973.

Poslikava je bila leta 1953 izdelana v zgrafito oziroma mešani tehniki, saj je bil del ometa poslikan. Umetnina v velikosti 6,50 x 3,60 m, ki je zasedala celotno steno enega izmed prostorov, predstavlja pomemben segment slovenskega modernizma v likovni umetnosti, ikonografsko gre za glorifikacijo delavskega razreda Trbovelj in lokalnega industrijskega okolja Zasavja, v katerem je nastala.

Po črtnem izrisu, sistematičnih sondažnih raziskavah ter vzorčenju in večplastni utrditvi površine sgrafita, smo se odločili za prenos celotne stene v več delih. Tehnično izredno zahteven postopek snemanja stene je bil izveden v dobrem tednu dni. V tem času je ekipa DFG Consultinga izvedla tudi 3D lasersko terestično snemanje umentnine za potrebe kasnejšega sestavljanja fragmentov v celoto ter rekonstrukcije zgornje betonske preklade, ki smo jo zaradi časovne omejitve ter statične vprašljivosti pustili nedotaknjeno. Med zahtevnejšimi postopki je bila priprava in montaža lesene konstrukcije, ki je popolnoma zaščitila fragment z lica in s hrbtne strani. Ko so bili posamezni fragmenti dodatno zaščiteni v lesenih zabojih, smo jih prepeljali v začasne depoje Zasavskega muzeja Trbolje, kjer čakajo na restavratorski postopek in primerno lokacijo za prezentacijo.

Slika 1: Preliminarne raziskave
(foto Ajda Mladenović)

Slika 2: Zgrafito pred posegom
(foto Martina Lesar Kikelj)

Slika 3: Zaščita površine s
Ciklododekanom
(foto Anita Kavčič Klančar)

Slika 4: Zaščita površine z Mowilitom in gazo
(foto Ajda Mladenović)

Slika 5: Razrez na kose; lice
(foto Martina Lesar Kikelj)

Slika 6: Stanjšana in razrezana hrbtna stran
(foto Martina Lesar Kikelj)

Slika 7: Dodatna zaščita z
leseno mrežno konstrukcijo
(foto Martina Lesar Kikelj)

Slika 8: Snemanje zgrafita
po kosih
(foto Martina Lesar Kikelj)

Slika 9: Fragmenti v zabojih, pripravljeni na
prevoz (foto Martina Lesar Kikelj)

Slika 10: Prenos fragmentov v depo
(foto Martina Lesar Kikelj)